

Már-már hagyomány, hogy a Gyógyszerésztudományi Kar a második évfolyamos hallgatói számára évről évre növénygyűjtő kirándulást szervez, melyen a diákok a Mecsek legfontosabb gyógynövényeivel ismerkednek meg és gyűjtik be azokat.

Az idei kirándulást az időjárás szélsőségei tették különlegessé. A mintegy száz fős csapat szállását a harkányi kempingben foglalta el. A szó legszorosabb értelmében, mivel közelharc folyt a különálló faházakért, melyek „beváltották a hozzájuk fűzött reményeket”, s lakóikat kellemes, csipős hideggel örvendeztették meg. Érkezés után a közeli Máragyűdre ment el növénygyűjtő seregünk. Vezetőnk — dr. Juhász Miklós és dr. Pataky Szerén — segítségével hamar sok értékes növényt lehetett összeszedni. Kezünk munkáját sávokban letarolt erdő, „csontvázzá” kopaszított fák, kitépott, s eldobott növények „dicsérik”. A többi alkalommal is úgy nézett ki a terep, mint sáskajárás után: sok letaposott, szanaszét dobott gyógy- és nem gyógynövény. A „gyomtalantó” hadjárat után megérdemelt „bortalanító hadjárat” indult a falu pincéjében, este pedig tovább folytatódott szálláshelyünkön.

Igy másnap félórás késéssel indult csapatunk Pécsre, a Dömöri-kapuhoz, majd a Misina-tetőre. Végigkísért bennünket az „égi áldás”, s a még meg sem jött harci kedvünket sikerült teljesen elmosnia. A legyőzött „gyomok” felett tartott hegyibeszédben reggeli késésünk is nagy hangsúllyal szerepelt. Rögtönzött előadásokból tudtuk meg az általunk begyűjtött növények rendszertani besorolását, néhány érdekes jellemző vonását, felhasználását, valamint az illető hegy keletkezésének idejét, kör-

ülményeit. Este a kullancs-szedő brigádnak volt tennivalója, szorgos munkájuknak köszönhető, hogy másnap ismét csatornába állhatott az évfolyam és elindult a Nagyharsány-hegy felé. A csapat a sziklaormok megmászásával, alig néhány növénnyel ért fel a csúcra, s jött le onnan. A hegy gyönyörű volt, megmászása valóban élményt jelentett, s a fent elfogyasztott ebéd mindenkinek egészségére vált. A lefelé vezető út után fáradtan estünk be a busz ajtaján. Ezen a napon nem az esővel, hanem az erős széllel küszködtünk. Következő útnak a Dömöri-kapuhoz ismét eső és hideg kísérte, így a két napja ázó társaság inkább megfutamodott az újabb összecsapás elől, és a kényelmes buszozást, s a növények elleni a tízperces „lerohanó támadást” választotta.

Délutánonként az eddig összegyűjtött növényeket rendezgettük, a megpenészesedett, gazzá vált növényeket selejteztük ki, valamint a harkányi vízzel kúráltuk sebeinket. Az utolsó est a

búcsú volt. Több-kisebb csoport ment be Pécsre, hogy házi borospincében, vidám nótaszóval mondjon búcsút kirándulásunknak.

Másnap, talán incselkedésképp megérkezett a régen várt jó idő, a napsütés, de a növényeket tovább már nem bántottuk. A természettel vívott harcunkból ő került ki győztesként, ő készült fel jobban a hadviselésre, hisz a mintegy két hete tartó rossz idő sok növény virágzását gátolta, s ezek tovább szíphetők természetünket, és nem a mi növénygyűjteményünkben porosodnak.

Belátom, számunkra is nagyon fontos a terepgyakorlaton való részvétel, a növényeknek, s főleg a gyógynövényeknek kellő ismerete, de mindezt talán valamilyen más formában kellene csinálni. Úgy, hogy védett növényeket valóban védjük, s ne mi segítsük elő pusztulásukat. „Közvetlen hangú kirándulási tudósítást” akartam írni, s elgondolkodtató írássá vált a végére. Nézőpont kérdése...

SOHAJDA ATTILA

„Gyorspréselés”

Az MSZMP József Attila Tudományegyetemi Bizottsága legutóbbi ülésén a szakszervezet egyetemi szervezetének a dolgozók szociális körülményei javításának érdekében végzett tevékenységét vizsgálta. A napirenden szereplő témáról a végrehajtó bizottság és a szakszervezeti bizottság által készített igen alapos, részletes elemzést adó, s azt statisztikai adatokkal dokumentáló írásos jelentés, és a pártbizottsági ülésen arról kialakult vita, illetve tanácskozás — többek között — a következőket állapította meg:

A bérek alakulása

Az egyetemi dolgozók bére 1976 és 1978 között átlagosan 27,3 százalékkal emelkedett. A belső összehasonlításban megállapítható, hogy általában az egyes beosztási csoportokon belül nagyobb a növekedési arány az alacsonyabb fizetési kategóriáknál.

Az átlagbérek összehasonlítása szerint az oktatók, kutatók és tanárok esetében átlagon felüli, a könyvtárosok, műszakiak és jó részt a fizikai dolgozók átlagbére az országos átlagnál alacsonyabb. Figyelembe kell azonban venni több körülményt is. Például: Hogy az egyetemen is, és országos viszonylatban is területenként nagy különbségek vannak a tekintetben, hogy mennyi mellékkeresetre (jövendőlegre) nyílik lehetőség. Ez az átlagos alapbérek hasonlítását teljesen irreálissá teszi. — Diplomás dolgozóink több éven át tanulnak, kezdő fizetésük alacsony. A korábban munkába lépők tehát kezdetben kedvezőbb helyzetben vannak nálunk. — A fiatal oktatók, tanárok nehezebb feltételekkel jutnak lakáshoz, mint a fizikai dolgozók.

A segélyezés

A segélyezési munka a szakszervezet egyik legfontosabb — szociálpolitikai célokat segítő — megvalósító — tevékenysége. Ebben a munkában alapvető követelemény az egyetemen is a szociális rászorultság legmesszebbmenő figyelembe vétele. A költségvetésben betervezett szakszervezeti segélyek (szülési, temetési, rendkívüli segélyek) fölött az alapszervezetek vezetősége dönt és arról számot ad a taggyűlésen. A Szakszervezeti Bizottság csak a szabályok betartását ellenőrzi és a kifizetéseket engedélyezi. A munkáltatói (állami segély)

A JATE dolgozóinak szociális körülményei

segély összege az egyetem költségvetésében szerepel, felhasználásának döntési jogát azonban az állami vezetés, a szakszervezetre bízta. A munkáltatói segélykérelmek elbírálását alapszervezeti szinten bizottság végzi, melynek munkájában a TT felelősök is részt vesznek. A tapasztalatok szerint az alapszervezetek — a keretösszeg hiánya miatt — évente mintegy 14—21 fő kérelmét nem tudják teljesíteni. Éppen ezért az SZB-nek kezdeményeznie kell a több évtizeddel ezelőtt megállapított 60 forint/fő állami segélykeret összegének felemelését. Ugyancsak kívánatos lenne az illetményelőleg jelenleg 800 forintos legmagasabb összegének legalább 1500 forintra történő felemelése.

Az egyetem a KK szociális és kulturális alapból 1977 óta évente 50 ezer forint összeget biztosít az olyan nagycsaládos szülők segélyezésére, akik az egyetemtől kapják a családi pótlékot.

Az elmúlt három évben 156 274,80 forintot fordítottak egyéb szociális célokra, például beteglátogatás, üdülési hozzájárulásra, nyugdíjasok búcsúztatására és névadók szervezésére. A segélyezésről összegezve megállapítható, hogy az a szakszervezeti tagság mintegy 25 százalékát érinti évente.

A lakáshelyzet

Az egyetemen elkészült a dolgozók lakásépítéséről, egyetemi támogatásáról szóló szabályzat. Az intézmény már 1972-ben létesített lakásfejlesztési alapot, amelyből OTP lakásvásárlásokat és lakásépítési akcióban részt vevőket meghatározott összegű támogatásban részesítette. Az elmúlt hét évben vevőkijelölési jog megvásárlására 2 840 525 forintot, lakáskölcsönre 3 414 100 forintot fordított a JATE.

Ez év februárjában kérdőíves felmérést végzett az SZB az egyetem dolgozóinak lakáshelyzetéről. (A kiküldött 1450 kérdőív közül beérkezett 1032, amelyből 994 volt értékelhető.) Ennek alapján megállapítható, hogy önálló lakással rendelkezik 276 fő, nem rendelkezik önálló lakással 160 fő, 58 főnek pedig vidéken van állandó bejelentett lakása. (Ez utóbbiak közül Szegeden 38 fő albérlésben, 28 fő egyéb helyen lakik.) A felmérés tanulsága szerint 60 fő lakik albérlés-

ben, az is megállapítható, hogy csak 20 főnek van minőség lakáscsere igénye. Építési kölcsönt a jövőben 57 fő szándékozik kérni, így a várható igényeket az egyetem ki tudja elégíteni. Ugyanakkor indokolt, hogy a lakással nem rendelkező réteg problémáját a jövőben részletesebben vizsgálja meg a szakszervezeti bizottság. Különösen a fiatalabb korosztály lakásproblémái okoznak komoly gondokat. A JATE-n dolgozók több, mint 30 százalékának munkaviszonya 0—5 év között van. Meglepő, hogy a fiatal korosztályba tartozók közül 83 rendelkezik magán- vagy társasházzal, 82 fő OTP lakással és mindössze 79 fő főbérléssel, 37 fő pedig szövetkezeti lakással. Ez egyben azt is jelenti, hogy az OTP és társasházak nagy, sőt sok esetben túlzott megerhelést jelentenek a fiatal, kezdő oktatóknak és dolgozóknak.

Az egyetem révén 1975-ben 2 fő, 1976-ban 10 fő, 1977-ben pedig 4 fő kapott OTP lakást. Az intézmény legnagyobb részét lakásvásárlási kölcsön biztosításával segíti dolgozóit. Az elmúlt három évben mindenki kapott kölcsönt, aki a lakásvásárlásért értelmében kaphatott és kérelmét idejében beadta.

Mostanára olyan helyzet alakult ki, hogy a bérlő- vagy vevőkijelölési jogért a városi tanács olyan nagy összegű térítést kér, hogy ez a támogatási forma már alkalmazhatatlanná vált az egyetem számára. Éppen ezért szorgalmazták az egyetemi lakásépítési akcióban történő beépítést — illetve garzonház építést, bérlését vagy vásárlását. Nagyobb gondot fordítanak az egyedülálló lakásgondjainak megoldására. Kérve mindehhez a városi tanács hathatósabb támogatását.

Üdültetés

Az üdültetési lehetőségek fejlesztésével a Szakszervezeti Bizottság folyamatosan és eredményesen foglalkozik. Szorgalmazták például a magaslati üdültetési lehetőségek megteremtését. Így került sor 1976 óta Mátraházán két szoba IBUSZ-on keresztül történő bérlésére. Balatonbogláron 1977 végén új üdülőt vásárolt az egyetem, ahol az átalakítás után 23 főnek tudnak kényelmes pihenést biztosítani. A Pedagógusok Szakszervezete által tervezett

Az elmúlt év nyarán Egerben is megszervezték a felsőoktatási intézmények hallgatóinak közművelődési építőtáborát. A régimúlt esemény aktualitását az adja meg, hogy az idén a József Attila Tudományegyetemen is szeretnék megrendezni a közművelődési táborát, július 29. és augusztus 4. között. Az egri kísérlet tapasztalatairól és a szegedi táborral kapcsolatos tervekről Váradi Mónikát, a JATE KISZ-bizottságának közművelődési felelősét kérdeztük meg:

— Az egri építőtábor is volt egyben, a résztvevők reggel héttől délután három óráig a Városi Kertészetben dolgoztak. A munka befejezése után a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Leányka utcai kollégiumának klubtermében tartottuk meg a foglalkozásokat, amelyeken elsősorban elméleti jellegű kérdésekről volt szó. Előadások hangzottak el a közművelődéssel kapcsolatos fontosabb témákról, ezeket pedig vita, vagy beszélgetés követte. A végén valamennyien egyetértettünk abban, hogy a szervezési gondok ellenére is jó kezdeményezésnek lehettünk részesei.

—Ami a szegedi közművelődési táborról illeti, annak szervezését személyi okok miatt elég későn, februárban kezdtük meg. Részben az Egerben összegyűjtött tapasztalatokra támaszkodtunk, ennek alapján mi többet szeretnénk foglalkozni a gyakorlati problémákkal. Saját tématervezetet készítettünk, amihez nagy segítséget jelentett az előkészítés során az a törekvésünk, hogy minél több emberrel beszélgessünk. A tervezet szerint a megvitatásra kerülő főbb témák a következők lesznek: életmód, kultúra, ifjúság — erről a témáról Losonczy Ágnes szociológus

tart majd előadást. További témáink: a munkásművelődés helyzete és a cigánykérdés. Ezekre a foglalkozásokra gyakorlati szakembereket hívunk meg. A vidéki értelmiség helyzetéről Bánlaky Pál és Varga Csaba szociológusok, a vezetésméleti és szociálpszichológiai kérdésekről pedig Koltay Dénes és dr. Vetzko József előadásait hallgathatják meg a tábor résztvevői. A programban a felsoroltak mellett esti beszélgetésekre is sor kerül, s szeretnénk a Balázs Béla Stúdió közművelődési témákkal foglalkozó filmjeiből is vetíteni. Terveink szerint a táborban a JATE ötven hallgatója és a többi szegedi felsőoktatási intézmény egy-egy képviselője vesz részt. Ebből is látható, hogy a tábor kísérletnek szánjuk, célunk a közös pontok keresése. A dolog gyakorlati oldala: a résztvevők közül tizenhatan a közművelődés egy-egy fontosabb területéhez végeznek előzetesen — szakmunkásképzőkben, tanysági és cigányiskolákban, munkásszállásokon, valamint az utógondozással és a városi művelődéssel kapcsolatban — felméréseket. Ennek megfelelően már egy kialakult koncepcióval érkeznek a táborba, ahol közösen próbáljuk megtalálni a legjobb módszereket. Ezáltal legfőbb célunk teljesülhet: egy állandó csoport létrehozása.

Szeptemberben nyitott napot szeretnénk tartani, amelyen végzett munkákkal kívánjuk megismertetni a hallgatókat. A folyamatosságot pedig a tanév közben állandóan működő közművelődési klub megteremtésével, s így egyre több ember bevonásával szeretnénk biztosítani. SZ. Z.

hány akadályozó tényező azonban van, s mielőbb megszüntetendő. Például — legtöbbször a kisegítő személyzet kis létszáma panaszokhoz vezet. Problémát jelent — különösen a kísérleti tanszékeken — a gyesen levők átmeneti helyettesítése is. — A nagy műszerek kihasználtsági foka nem kielégítő. Annak ellenére, hogy vannak igen jól felszerelt kutatóhelyek, a műszerek elhasználódása, elvétele miatt a műszerellátottság állandó, élő problémát jelent. — Ugyancsak gond, hogy a folyamatos anyagellátás nincs biztosítva. A műszerek, vegyszerek és a különböző fogyóanyagok beszerzése nagy terhet ró az egyes tanszékekre, intézetekre. — A kutatóhelyiségek zsúfoltsága is általában nagy. — Kevés az egy-két személyes dolgozószoba. Különösen kritikus a helyzet a BTK tanszékein. Számos helyen 4—5 fő dolgozik (azaz inkább dolgozna) egy szobában. — Az új és felújított tanszékeken általában jók a körülmények, van megfelelő számú mosdó, tusoló WC, öltözőhelyiség. A régi épületekben viszont több tanszéken nagy gond a megfelelő higiéniai követelmények biztosítása. — Egyre több problémát okoz az egyetemi dolgozók menzán történő ebédeltetése. A menza-térítet tekintve nincsenek kifogások, de az étel minősége és mennyisége erősen bírálható, s a higiéniai követelmények sem kielégítőek. Éppen ezért elhatározták, hogy a közeljövőben a szakszervezet közvéleménykutatást fog végezni a menza-díjak esetleges emelésével — s ezzel a magasabb nyersanyagnorma és a jobb koszt — biztosításával kapcsolatban.

A beszámoló és a pártbizottsági ülésen elhangzott felszólalások az eredmények számbavétele mellett a meglévő hiányosságokkal, s azok mielőbbi megszüntetésének lehetőségével foglalkoztak. A már fentebb is említett kezdeményezések mellett állásfoglalás született arról, hogy a munkahelyi körülmények javítása és a hiányosságok megszüntetése érdekében az egyetem gazdasági vezetése ez év végéig tegye meg a megfelelő intézkedéseket, illetőleg a gazdálkodás éves tervében a jövőben is vegye figyelembe a dolgozók jogos és reális igényeit. Az éves berfejlesztésre vonatkozó javaslatot — a pártszervek irányelveit figyelembe véve — az egyetem állami vezetése a szakszervezeti szervekkel együttesen decemberig alakítsa ki úgy, hogy a januárban esedékes berfejlesztést a dolgozók időben megkaphassák.